

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 52

Maribor, torek 4. marca 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Zločinski atentat v Pirotu

DVE BOMBI SKOZI HOTELSKO OKNO, DVE MED PASANTE NA ULICI. — ZLOČINCA POBEGNILA ČEZ BOLGARSKO MEJO.

PIROT, 4. marca. Sinoči ob 18.30, ko je bilo na glavni pirotski ulici veliko pasantov, sta dva neznanca vrgla dve bombi skozi okno hotela »National« in takoj še dve bombi med prestrašeno in deloma bežeče občinstvo. V hotelu je bilo vsled eksplozije ranjenih 9 gostov in osebja, na ulici pa 16, mnogi zelo težko-

Osem ranjencev so obdržali v bolnici, ostali so bili po obvezanju izročeni v domačo oskrbo. Ranjeni mizar Vlada Mitić iz Pirota je čez par ur ranam podlegel. Očividcev atentata se je polastila razumljivo huda panika, ki sta jo napadca izkoristila, da sta ušla čez bolgarsko mejo.

Masaryk kot človek in politik

V očigled 80-letnici predsednika ČSR dr. T. G. Masaryka so izšle o njem, njegovem življenju in delu neshete knjige in brošure ter razprave v vseh mogočih jezikih.

Znameniti publicist Romain Rolland je v praški reviji »Die Wahrheit« o Masaryku kot človeku napisal članek, v katerem predvsem poudarja, da občuduje v Masaryku redek vzor današnje dobe, izredno osebnost, ki je v sebi uresničila harmonično ravnotežje. Komur je usoda, kakor predsedniku Masaryku, naprtila odgovornost za cel narod, in kdor stoji na čelu celega naroda ter drži v rokah v gotovem smislu ključ k dogodkom cele Evrope, je tem večji junak, ako zna najti ravnotežje tako nasprotnih sil. Masaryku se je to posrečilo v najbolj kritičnih urah svetovne zgodovine, ko je civilizaciji Evrope grozila propast, in spada to med največja dejanja v zgodovini. Postava Masarykova se mi zdi kakor oni mojster gotike, ki je sezidal katedralo nad globokim prepadom. Ta katedrala nosi pečat njegove osebnosti. In četudi bi si jaz osebno morda želel stil nekoliko drugačen, se vendar klanjam pred ponosnim stavbenikom, ki je imel zgraditi svoji duši in duši svojega naroda takšen spomenik.

Ta harmonija ne temelji samo v potrebah osebnosti, ampak poganja korenine in steza vejevje, da objame cel narod. Velika osebnost ne pride do izpopolnitve same sebe, predno ni našla na dnu svoje duše izraza stoletnega življenja svojega naroda, predno ni vsekala vse njegovih zakonov, dokler ni z njimi postala eno, dokler ni z njimi zvezana kot člen verige, kakor hrastovo deblo z zemljo, iz katere raste in nad katero razširja svoje vejevje.

Masaryk je vdihnil prerojeni Češkoslovaški svojo staro husitsko dušo, dušo, ki je zgrajena iz neustrašne pestrosti in neupogljive razumnosti. Češkoslovaška je v njem meso postala. Ona in on sta v očeh bodočnosti eno. Nobenemu drugemu možu Evrope ni dodeljena takšna usoda. Vile mu ob rojstvu niso narosile cvetja v zibeljko. Kovaški učenec iz Čejča si je s svojo roko koval svojo usodo.

O Masaryku kot politiku je v petek zvečer v Pragi na proslavi narodno-socialistične stranke govoril minister za zunanja dela dr. Benes. Naslikal je Masarykovo politično pripravo in delovanje pred vojno, zlasti v dobi 1905 do 1908 po ruski revoluciji in v dobi aneksije Bosne in Hercegovine. Naslikal je njegovo sodelovanje v zagrebškem procesu, ki je pomenilo zanj vstop v veliko zunanjo politiko in pripravo za njegovo delo med vojno. Svetovna vojna je našla Masaryka pri pravljenega ne filozofski, ampak tudi politično. S celo svojo preteklostjo in s svojimi nazorji je bil tako po-

Revolucija v Španiji?

PARIZ, 4. marca. Danes dopoldne so na borzo prispale privatne informacije o izbruhu revolucije na Španskem, ki pa jih niso mogli potrditi niti v uradnih brzojavnih agencijah niti v uradništvih velikih listov. Iz Španije ni nobenih direktnih vesti. Španska valuta je na vseh borzah rapidno padla.

Mladen Lorković izpuščen iz zapora

GRADEC, 4. marca. Pred tedni je bil tu aretiran in oddan v zapore akademik Mladen Lorković, sin bivšega hrvatskega politika in poslanca dr. Lorkovića. Zasedovan je bil od jugoslovenskih oblasti s tiralicco, ker je bil osumljen, da je v zvezi z umorom Schlegla. Naše oblasti so zahtevale od Avstrije, da Lorkovića izroči, avstrijska vlada pa je zahtevo odklonila. Zato je sedaj graško državno pravdnštvo odredilo, da Lorkovića izpuste iz zaporov.

Ameriški senat o brezposelnosti

WASHINGTON, 4. marca. V senatu se je pričela včeraj velika debata o vedno večji brezposelnosti v Zedinjenih državah, ki je posledica velikega poloma na borzi in ki nastopa huje ko kedaj. Vsi govorniki so ostro napadali vlado in predsednika Hooverja, ki se vključ zahtevam parlamenta ne brigata za vprašanje, med tem pa narašča obubožanja delovnega ljudstva v Ameriki, se množe nemiri in narašča desorganizacija gospodarstva na vseh poljih. Vlade statistike glede brezposelnosti so netočne, ker navajajo samo 500—600 tisoč brezposelnih, dočim jih je nad 3 milijone. Senat je spre-

stavljen na čelo češkoslovaške inozemske akcije, ki se je znanstveno postavila na stran onih, kateri so delali za pravico in demokracijo v veliki borbi dveh velikih političnih koncepcij. In istotako, kakor vodja te inozemske akcije, je postal naravno tudi prvi predsednik republike radi svoje izkušenosti in dalekovidnosti, radi svojega programa, npravn in filozofski dovršenega, radi svoje nepotvorjene ljubezni do naroda in radi svojega tropljenja in samozatajevanja.

Čim je postal predsednik nove države, je takoj uredil njeno razmerje do sosedov in do sveta sploh. Zasiromenju miru in nova organizacija sveta na podlagi zblizanja držav in na rodov sta temeljna stebra njegove zunanje politike.

Druga naloga, s katero se je bavil, je bilo reševanje socialnega problema, ki je z vojno in rusko revolucijo pridobil na intenzivnosti

jel rezolucijo, v kateri zahteva sistematični boj proti brezposelnosti, delo za povzdigo gospodarstva, in v zvezi s tem vsaj za nekaj let prepoved vsakršnega priseljevanja.

Atentat na vlak u Rumuniji

BUKAREŠTA, 4. marca. Neznani zločinci so na železniške tračnice med Bukarešto in Ploestijem pritrdili velik pekleni stroj, ki je progo eno minuto pred prihodom brzovlaka v dolžini 100 m dobesedno raztrgal. Vlakovodji se je posrečilo, vlak pravočasno ustaviti in preprečiti nesrečo. Med potniki je nastala panika in zahtevali so od žel. osebja, da je vlak takoj dirigiralo nazaj v Bukarešto. Niso hoteli prestopiti in nadaljevati vožnjo z drugim vlakom. Oblasti so uvedle strogo preiskavo. O zločincih še ni sledu. Domnevajo, da gre za komunistični atentat.

Strašne povodnji u južni Franciji

PARIZ, 4. marca. Novejša poročila slikajo že včeraj javljeno vremensko katastrofo v južni Franciji v vse veliko hušji luči. Vsled prelomov oblakov so izstopile vse reke in poplavile stotisoče kvadr. kilometrov zemlje. Reka Tarn je razdrla vse nasipe in preplavila mesta in vasi. Reševanje ljudi so morali opustiti, ker je 10 vojakov utonilo. V neki tovarni pri Villemille čaka 1000 delavcev na rešitev, krog tovarne divja vodovje, ki sega že do prvega nadstropja in je nevarnost, da se tovarna poruši. Nemogoče je priti tja s čolni. V Toulousu in okolici stoji voda že 5 m visoko in je odnesla vse mostove. Vse prometne zveze so pretrgane.

Upravna in miselna uniifikacija obeh več češkoslovaškega naroda ter razmerje naroda do ostalih narodnosti v državi, je bilo nadaljno principielno vprašanje, s katerim se je bavil javno in v spisih že pred vojno in zlasti tudi po vojni.

Poleg vseh teh praktičnih nalog in problemov nove države pa Masaryk nikdar ni pozabil na idejno stran, iz katere mora izhajati sleherni politična aktivnost naroda, ako naj bo uspešna. Življenske naloge naroda je formuliral Masaryk v svoji knjigi »Svetovna revolucija«, v kateri stopa pred nami kot učitelj naroda, ki uči svoj narod načela, katera so v skladu z načeli miselnih velikanov zgodovine in katera nalagajo svojemu narodu v prvi vrsti dolžnost, da deluje za lepšo bodočnost človeštva sploh. Masaryk s svojim delom in pridnostjo ustvarja tradicije naše republikanske zgodovine.

Prehod pri železniški črpalki ob Dravi je kljub temu, da je drugod blato že skoro izginilo, še vedno nemogoč zaradi neznosnega blata. Človek se kar ustraši, ko dospe preko brvi, ali pa po poti ob Dravi do tega mesta, ter premišlja, če bi se ne vrnil. Zakaj obstoja resnična nevarnost, da obtičiš v blatu, če že ne ti sam, pa vsaj tvoji čevlji. Tistih najbolj zanemarjenih kakih 10 metrov poti pripada upravi drž. železnic. Zato jo prosimo, naj ven dar nekaj ukrene, da ne bode vsak dan na stotine delavcev, njihov žen in otrok mešalo tistega umazanega močnika. Tudi pot ob Dravi, za katero skrbi občina Studenci, potrebuje nujno popravila.

Razne nezgode.

Pri šolski telovadbi je padel 10letni Ivo Schmiederer tako nesrečno, da si je precej opasno ranil čelo. Po pomoči na reševalnem oddelku je bil oddan v domačo nego. — Pri delu si je raztrgal desno dlan 28-letni elektromehanik Ivan Pečar. Ostal bo za dalj časa delanezmožen. — Kolo je zgubil sinoči na Ruški cesti neki osebni avtomobil. Le previdnosti šoferja, ki je radi blata iz obzirnosti do pasantov vozil z zelo malo brzino, se je zahvaliti, da se ni zgodila težka nesreča.

Vlom v stanovanje.

Delavec Friderik Skrabl iz Taborške ulice se je 3. t. m. ponoči vrnil po šestdnevni odsotnosti iz Avstrije, pa je našel v svojo sobo vlomljeno in v sobi pogrešil raznih oblik in perila za krog 3300 Din. Za storilci ni sledu.

Navihana tičica

je 32letna Marija Spesič iz Sv. Benedikta v Slov. gor., služkinja brez posla. Dne 25. febr. je prišla k Mariji Vidovič v Dravski ulici 13 in jo prosila za nekaj dni prenočišča. Obljubila ji je, da ji bo dobila stanovanje. Nekega dne ji je javila, da je dobila zanj stanovanje v Gosposki ulici, in lahkoverna Vidovičeva ji je dala 100 Din, da stanovanje zaara. Pozneje se je izkazalo, da nič ni bilo res in da je Spesičeva stotak porabila zase. Včeraj so jo aretirali ter radi prevare in potepuštva oddali policiji.

Drago »šnapljanje« in »ferblanje« — pod mizo.

Nedavno so se v neki mariborski gostilni sprli kvartopirci, mesarji in mesarski pomočniki, ki jih je ovadil sokvartavec, ko je izgubil v kratkem času nad 6000 Din, policiji, češ da so ga goljufali, ker so igrali »pod mizo«. Stražnik, ki je takoj po ovadbi prišel na lice mesta, je našel kvartopirce še tam in na mizi še 1500 Din denarja, kar je zaplenil in napravil zapisnik. V pondeljek 3. tm. so stali vsi, tudi ovaditelj, pred kazenskim sodnikom okrajnega sodišča. Smola je za ovaditelja hotela, da je med tem stopil v veljavo novi kazenski zakon. Po starem bi bil on oproščen in bi dobil še tretjino zaplenjenega denarja kot nagrado. Po novem kazenskem zakonu pa so zašili vse štiri kvartopirce, tudi ovaditelja, vsakega na 1500 Din globe, zaplenjeni denar pa zapače v korist državnega fonda za zgradbo kazenskih zavodov Drag kvartopirski špas!

Dva metra dolgi vozni listki

V Zedinjenih državah za daljše proge ne izdajajo navadnih voznih listkov, temveč cele zvezke z 10—20 odrezki. Kako dolg je tak vozni listek, dokazuje sledeči slučaj: Neki urednik, ki je hotel obiskati 35 mest Zedinjenih držav, je dobil vozni listek, ki je obsegal razvit 2 metra.

Mariborski in dnevni drobiž

Mariborsko gledališče REPERTOAR.

Torek, 4. marca ob 17. uri »Semenj v Seviliji«. Prireditev ženskega društva Sreda, 5. marca. Zaprto.
Četrtek, 6. marca ob 20. uri »Naš gospod župnik«. Premijera. Proslava 25letnice g. Jos. Daneša. Izven.
Petek, 7. marca. Zaprto.
Sobota, 8. marca ob 20. uri »Krog s kredo«. Delavska predstava. Znižane cene.

»Naš gospod župnik v marib. gledališču. Ena izmed najbolj veselih pa tudi satiričnih francoskih sodobnih veseloiger je »Naš gospod župnik«, ki je napisana po Vautelovem istoimenem romanu. — Premijera te veseloigre, ki povsod polni hišo za hišo, bo v marib. gledališču v četrtek, 6. t. m. kot proslava 25letnice nad vse uspešnega umetniškega delovanja našega priljubljenega komika g. Jos. Daneša. Za deco neprimerno.

Dva važna zakona

objavlja 35. štev. »Uradnega Lista kraljevske banske uprave dravske banovine« od 28. febr.: Zakon o gozdovih ter zakon o pospeševanju živinoreje. Oba zakona sta za prebivalstvo zlasti tudi v mariborskem okrožju velike važnosti, zato nujno opozarjamo gozdne posestnike in živinorejce, da oba zakona dobro prouče. Naša podeželska, pa tudi ostala inteligenca ima dolžnost, da v predavanjih zakon narodu pojasnjuje.

Poneverbe pri mestnem pogrebem zavodu pred sodiščem.

Včeraj 3. tm. se je pred senatom okrožnega sodišča vršila razprava proti bivši uradnici mestnega pogrebega zavoda, g. Mariji Lozei, ki je bila obtožena radi poneverb pri zavodu v iznosu 35.000 Din, katere je priznala. Obsojena je bila v smislu obtožnice na eno in pol leta strogega zapora.

Kleiferju Frideriku v spomin!

Zelena bratovščina žaluje! Zapustil jo je mož, ki ji je bil vdan z dušo in telesom vse svoje življenje, dokler mu ni kruta Morana pretrgala, mnogo prezgodaj in popolnoma nepričakovano, nit življenja in ga je povedel sv. Hubert v večna lovišča. Lovca do mozga v najboljšem smislu, je zatisnil za vedno svoje oči! Ljubezniv družabnik, požrtvovalen delavec-društvenik, markantna osebnost v vsakem oziru, je bila kruto izrgana krogu svojih znancev in prijateljev na zelenem Pohorju, kakor tudi v našem mestu in njegov odhod bo britko odjeknil v širokih slojih. Pri Sv. Lovrencu in v njegovem okolišju je bil neutrudljiv in vzoren organizator lovskega, poučeval je in bodril naraščaj, uredil lastno krasno strelišče zase in vse svoje znance in prijatelje, izumljal nove tarče, jih v svojem obratu izdeloval in podarjal Slov. lovskega društvu. Kot vnet ljubitelj naračave, se je v mesecih, ko je morala puška mirovati, posvečal ribogojstvu in je bil tudi v tej stroki vzgleden prvak in bontonlec. Slava njegovemu spominu!

† Viktor Klinar.

Po dolgi in mučni bolezni je evčeraj umrl v Trstu v 68. letu svoje starosti gosp. Viktor K l i n a r, višji poštni kontrolor v p., oče g. Vladimira Klinarja, poštnega kontrolorja v Mariboru. Pokojni je bil vrli narodnjak ter kristalno kremenit značaj, dober oče svojih družin in vzoren uradnik. Zbog teh njegovih lastnosti je bil vobče zelo spoštovan in priljubljen. O Klinarjevem značaju navedemo samo sledeče: Ko je bil še poštni asistent, mu je bilo ponudeno mesto v pisarni višjega predstojnika, kjer naj bi bil ob tajna vez med uradništvom in predstojnikom. Čeravno je bil za to Klinarju izvanreden skok za oficijala obljubljen, je ponudbo odločno odklonil. In tak je bil v vsem svojem življenju. Vsi, ki smo Te poznali, dragi, nepozabni Viktor, Te ohranimo v večnem spominu. Počivaj v miru v svoji drugi domovini, ki si jo tako ljubil, da je nisi hotel zapustiti. Najgloblje sožalje cenjeni žalojuči obitelji.

Mariborski občinski proračun
bo — kakor izvemo — že te dni potrjen z malimi, nebitvenimi spremembami in bo stopil v veljavo, čim bo občinski svet o izpremembah sklepal.

Hi koncertu pevskega zbora ljubljanske Glasbene Matice.

Ob priliki češkoslovaške turneje l. 1928 je pisal praški list »Narodni Osvobodenci« o nastopu tega zbora v Pragi in dr.: »Gl. M. je prišla, je bila slišana in je zmagala. Že iz prvih tonov naše himne je bilo jasno, kako krasni glasovni material ima. Ob isti pesmi Čehov in Slovencev je imel pisec občutek, da znajo slovenski zbori peti. Publika je bila že pri prvih taktih očarana od umetnosti milih gostov, ki jim je do konca navdušeno ploskala. Koncert je bil znaga prave umetnosti.« — S predprodajo vstopnic se je začelo in se dobe na običajnih mestih. Osobito posetnikom iz okolice se priporoča, da si vstopnice pravočasno rezervirajo.

Dva lepa kmetijska tečaja v mariborski okolici.

V petek 28. febr. je g. sreski načelnik dr. Ipavic zaključil v Sv. Marjeti ob Pecnici kmetijski poučni tečaj, ki se je vršil dnevno od 24. febr. naprej ob stalnem velikem obisku od 150—200 ljudi. Zaključka se je udeležilo nad 200 kmetov, gospodinj, fantov in deklet. Slavnost je zaključilo nekaj lepih pesmi pod vodstvom g. nadučitelja Vauda. V nedeljo 2. tm. pa je bil zaključen enak tečaj v Sv. Petru pri Mariboru, ki je trajal ob nedeljah od 18. jan. naprej in je bil tudi dobro obiskan. Predavali so kmetijski strokovnjaki gg. Zupanc, inž. Ferlič, Kuret itd. S prirejanjem v mariborskem okolišju se bo nadaljevalo.

Najveselejše in najlepše pustno vrvenje v

Veliki kavarni in v Palais de Danse

Jutri v sredo pojedina slankov s kabaretno predstavo. 694

Velika strelska slavnost v Hotinil vasi.

V nedeljo se je vršila v Hotinji vasa na Dravskem polju velika slavnost strelskih družin iz Hotinje vasi in Skok, katere so se v zastopstvu oblastne strelske družine v Mariboru vdeležili podpredsednik g. šumarski nadsvetnik ing. Ružič in odborniki gg. kap. Grabrič, Slavko Reja, Dolfe Ogrizek in Vrisk. Na kolodvoru jih je poleg članov obeh družin pozdravila tudi hotinjevaška strelska godba. Po sprejemu se je pred gostilno Lobnik izvršil slavnostni akt izročitve dekretov, s katerimi sta bili obe omenjeni organizaciji sprejeti v osrednjo Zvezo strelskih družin Jugoslavije in izročitev štirih brzostrelnih pušk z municijo. Ob tej priliki je poseben oddelek oddal tudi slavnostno salvo. Po slavnosti pred gostilno Lobnik so se domačini in gosti podali na strelišče, kjer se je vršilo otvoritveno streljanje. Naposled se je pa razvila v Lobnikovi gostilni zelo animirana zabava z godbo in plesom, pri kateri so sodelovale tudi lepe maske. Vsa prireditve je bila resničen izraz bratstva in patrijotičnih čuvstev našega dravskopoljskega prebivalstva. Ob tej priliki je bil tudi poravnani dolgotrajni spor med hotinjevaško strelsko družino in tamkajšnjim Bralnim društvom zaradi dvorane, in to v prvi vrsti po zaslugi gosp. Dobaja, kateremu bodi ob tej priliki izrečena za posredovanje vsa zahvala.

Slovensko lovsko društvo — sekcija Maribor

vabi svoje članstvo k pogrebu velezaslužnega odbornika g. Friderika Kleiferja, tovarnarja pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Udeležba gg. odbornikov obvezna! Obleka lovska (Hubertus-plašč s šifrom in lovski klubok z smrekovo vejico)! Sestanek dne 5. tm. ob 3/4 na 16. uro na pokopališču v Pobrežju.

CENJENIM NAROČNIKOM
sporočamo, da smo priložili v sobo o, dne 1. marca položnice ter jih prosimo, da nam naročnino čim prej nakažejo. — Uprava »Večernika«

Pusino premišljevanje

(Popotnik iz Slov. goric.)

Kakor že rečeno, v pustnem času objame štola največ parov v zakonsko zvezo. Stopim v neko cerkev, kjer je ravno bila poroka. Ženin je skoro pozabil reči »da« in šele na opetovani poziv duhovnika je zajecjal. In tedaj sem si mislil: Oj ti ljubi zakon sveti, kol'ko križev pa radosti — tam, ko v roko seže roka, — štola mora v dar objeti. — Rádost, sreča, pa bridkosti v zakonu menjavajo, — kot bi v kinu b'lo. — Da mnogim manjka tisto čudežno skrivno zelišče, ki se mu pravi potrpežljivost, ker je največkrat povod zakonskega razdora.

Naj opišem slučaj, ki sem ga doživel preteklo leto. Nekega dne prisope k meni od notranjega pretresa ves razgret kmetič iz domače župnije. Je vojni invalid, ki se mu rana na nogi zaceli in zopet odpira. Slišal sem že, da tam včasih zabrusi oster piš iz kuhinje. Pa kaj to, kje pa je dom, ki ga nikoli oblaček ne zamrača, pa oblak zgine in lepše solnce sine. No, pa prestrašen kmetič je prišel k meni iskat tolažbe in pomoč ob hudi uri. Dober dan! — Bog daj! — Oh gospod nadučitelj, ko bi vi vedeli, kako se meni godi! — Možu silijo solze v oči. — Na kaj pa je, za božjo voljo! — Saj veste gospod, da imam že sem od vojne odprto nogo. In zdaj — oh, huhuhu (se joče) mi je žena vrgla poleno v to bolno nogo. Veste, travo sem kosil (si briše oči), pa me je začela zbadati, zakaj tako trosim — hm — (se prime za bolno nogo) — nekaj sem ji odgovoril, da gre drugače pri drobni travi, ona pa mi vrže poleno ravno v bolno nogo, — oh, huhuhu, — pa sina hujška proti meni, da me ne uboga. Lepo vas prosim g. nadučitelj, napravite mi prošnjo na sodnijo za ločitev zakona! — Ali na noben način nočete več ostati z ženo skupaj?

Pomislite, da bo posestvo raztrgano, otrok (14 letni deček) pa bo silno oškodovan na zdravi večjoji. Ali je žena doma? — Ne, odšla je z otrokom vred. — Dobro! Veste kaj g. J.! Počakajte vsaj 8 dni, da se pomirite in vse dobro premislite. Potem pridite k meni in vse bova lepo uredila! Povem pa Vam, da vam žena čisto gotovo ni namenoma vrgla polena v bolno nogo, ampak se je to slučajno zgodilo. Niti v zdravo nogo vam ni hotela vreči. Je pač v jezi vrgla proti vam, pa je ponesreči zadela. Poznam jo, da je sicer dobra ženska, pa skrbna gospodinja in gotovo ji je že danes žal in obžaluje vašo in svojo osamelost. Lepo vas prosim, kje pa najdete zakonski par, da bi nikoli nič ne prišlo vmes. Kaj mislite, da pri meni nikoli nič ne pogrmi. Treba je potrpeti, posebno še, ako je otrok tukaj, pa se vse zopet ublaži. (Možu se obraz jasni, je zopet mož.) Jaz na Vašem mestu bi šel po ženo. — Ne, tega pa ne storim, potem bo še bolj roge kazala! — No, dobro torej, po 8 dneh na svidenje! Z Bogom! — Z Bogom, hvala lepa! — V 8 dne pride mož celo vedreje razpoložen. Veselo — dober dan! Bog daj! No, kako je gospod J.? — Hvala lepo gospod nadučitelj (smehljaje), ona je že doma. — Je sama prišla? — O ja! — Kaj je rekla? — Nič. Takoj je jela opravljati svoj gospodinjski posel, z menoj pa je bila in je zelo prijazna. — Tako je prav! Naj vedno tako ostane! Z Bogom! — Z Bogom pa najlepša hvala!

NA PUSTNI TOREK V KAVARNI JADRAN KONCERT

Poskuš samomora — obupanega obrtnika.

V Magdalenski ulici stanujoči 31-letni krojaški mojster Franjo D. je iz obupa radi poslovnih neuspehov segel po vrvi. Vsled hitre intervencije policije, ki je takoj avizirala reševalno postajo, se je posrečilo spraviti obupanca k zavesti. Ostal je v domači oskrbi. — Franjo D. je zelo spoštovan mož in na glas kot izredno marljiv in skrben človek.

Podružnica SPD Peca - Mežica - Črna je imela 23. febr. svoj občni zbor, ki se ga je udeležil tudi nadzornik SPD gosp. sodni svetnik dr. Senjor iz Maribora. Podružnica je delovala lani v tamburaškem, pevskem, zimskosportnem in markacijskem odseku zadovoljivo. Na dan občnega zbora je imela 336 članov, kar je za tamošnje prilike izredno veliko. Bilo je tudi več prireditev, igrala je igro »Mlinar in njegova hči« in gostovala z njo tudi v Žerjavu, Prevaljah in Guštanjju. Uletova kočja je bila otvorena sezonsko ob Binkoštih in je ostala odprta do pozne jeseni. Obisk je bil lani večji ko l. 1928, znak, da je začelo rasti zanimanje planincev za ta doslej nepoznani in od sveta pozabljeni koroški del s Peco. Za zgraditev kočje je imela podružnica ogromne izdatke, ki še niso kriti. Podružnica je lani na svečan način izročila diplomu častnima članoma gg. generalnemu tajniku mežiškega rudnika Viktorju Kordanu in gen. ravnatelju The Central European Mines Lmt. mistru Bargateju v znak zahvale za izkazane dobre. Dohodkov je bilo lani s saldrom iz l. 1928 vred 99.890,80, iz česar se je izplačalo 61.510,15 Din dolga za Uletovo kočjo, ostalo pa se je porabilo za nabavo inventarja in upravne stroške. Dolga za kočjo je še 40.000 Din. Odboru je bil dan absolutorij s pohvalo. G. dr. Senjorju je bila izrečena zahvala za posredovanje pri bivši oblastni samoupravi, ki je naklonila podružnici 7500 Din podpore. G. dr. Senjor je v svojem nagovoru naglasil zadovoljstvo z delovanjem podružnice. V odbor so bili izvoljeni: Martin Ule kot načelnik, Stanko Vončina, Marko Vrhovnik, Fran Breznik, Ivo Lednik, Herman Prapor, Peter Kolenbrant, Jože Blažen st., Ivo Puncengruber, Fran Senožetnik, Ivo Mihev, Maks Golob, Dragotin Hinterberger, inž. Fran Uršič, Gustav Grčar, za rač. preglednike Ciril Vončina, Rudolf Cizelj, Fran Zihel. Načelnik je še poročal, da je zgradbo kapelice na Mali Peci prevzel Aljažev klub v Mariboru. Pevski zbor je ob zaključku zapel še nekaj lepih pesmi. Sedaj pa: na delo za našo Peco!

Požar v ljutomerskem okraju.

V noči od petka na soboto je v Malinedlji pri Ljutomeru trgovcu in posestniku g. L. Preacu pogorela stiskalnica. Tekom istega tedna je bilo tam okrog še dvoje požarov in domnevajo, da se je zopet pojavila zločinska roka.

Zagoneten slučaj

se je zgodil v soboto, dne 1. t. m. zvečer na nekem plesu pri Gačniku v Studencih. Tam je plesala med drugimi 19letna delavka Marta Leben. Neneadoma so vstopili trije moški, ki so se pripeljali z avtomobilom, plesali z njo, nato jo pa zapeljali k avtomobilu in z njo izginili. Obe sestri, ki ste bili tam, ste šele naknadno to opazili. Mati, ki stanuje v Beograjski ul. 28, še do danes ne ve, kaj je s hčerko. — Stvar je tem bolj zagonetna, ker se nam z druge strani poroča, da se je pojavil pri komaj 18letni Idi N. v Studencih nedavno neki moški in ji sprivil brez vednosti matere potni list na Dunaj. V zadnjem hipu je za stvar doznala mati in nakano preprečila, neznan agent pa je izginil kakor kafa.

SREČKE ZA III. KOLO DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE SO PRISPELE!

Cenj. igralci, ki so kupili srečke pri upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova c. 13, se opozarjajo, da jih pravočasno zamenjajo. Zrebanje se bo vršilo že 6. marca.

Pomočniški odbor trg. gremija v Mariboru

opozarja svoje člane, da je ustanovil Urad za pospeševanje obrti pri Zbornici za TO tudi v Mariboru razne tečaje, med temi tudi knjigovodski tečaj. V slučaju zadostnega števila prijav od trg. stanu za tak tečaj bi bil imenovan urad pripravljen istega posebej otvoriti. Prijave sprejema in natančne informacije daje Gremij trgovcev v Mariboru. — Predsednik. 688

Kavarni »ASTORIA«

se je posrečilo, pridobiti popularnega kapelnika in bivšega prvega violinista dunajskih glasbenikov in orkestra dunajske dvorane opere g. Guldbergja Z l. m. e. h. o. Č. ; proi. L. de Comelli. Glasovir: Fr. Chalupa. 696

Nova ekspedicija na Himalaje

DESET ZNANSTVENIKOV, KI ZASTO PAJO 5 NARODOV, HOČE LETOS OSVOJITI GORO KANGHENJUNGA, DRUGO NAJVIŠJO GORO SVETA, VISOKO 8602 METRA. — EPSPEDICIJO BO VODIL NEMŠKI UČENJAK DR. DYHRENFURTH. — BAZA EKSPEDICIJE V VIŠINI 5000 m.

Te dni je odpotoval znameniti nemški geolog in alpinist, profesor Dyhrenfurth, iz Curiha, kjer je pripravljaj vse potrebno za novo veliko mednarodno ekspedicijo v področje Himalaje. Dr. Dyhrenfurth se je odločil, da osvoji goro Kanghenjunga, ki je izza Mount Everesta najvišja gora sveta. Sedaj je končno obvladal vse zapreke in organiziral mednarodno ekspedicijo, ki jo bo sam vodil. Sodeluje še deset znamenitih strokovnjakov-planincev, ki zastopajo 5 raznih narodov. Nobena tozadevna ekspedicija doslej še ni bila tako pestra.

Ekspedicija se bo vkrcala v Nemčiji, odkoder potuje z ladjo do Bombaya in odtam z železnico do skrajne postaje indijske železniške proge — Darjeeling.

Pred odhodom iz Curiha je prof. Dyhrenfurth sprejel novinarje in jim dal informacije o svojih namenih. Dr. Günther Dyhrenfurth je profesor geologije na vseučilišču v Breslavi, še mlad človek, navdušen sportnik, alpinist in smučar. Ekspedicija v področje Himalaje je njegov san že iz mladih dni, in smatra jo za svojo življensko nalogo. S planinarstvom se bavi že od prve mladosti, planinstvo ga je napotilo na študij prirodnih ved, zlasti geologije. L. 1914 je bil že trdno odločen za pot v Indijo in Tibet na lastne stroške. Tedaj pa je izbruhnila vojna in njegovi načrti so padli v vodo. Takoj po vojni tudi ni bilo misliti na takšno podjetje, danes pa, po mnogoletnem intenzivnem delu je vse pripravljeno, in Dyhrenfurth se nadeja, da bo že septembra zopet v Evropi in da bo do tačas izvršil svojo nalogo.

Mount Everest je izza l. 1924 popolnoma nepristopen, toda po njegovem mnenju boli iz političnih in religioznih razlogov, nego radi zaprek, ki jih je postavila narava. Zato se je on odločil, da bo osvojil goro Kanghenjunga, silni prestol vzhodne Himalaje, po višini drugo najvišjo goro sveta.

O ciljih in nalogah ekspedicije je Dyhrenfurth izjavil, da so predvsem

sportno-alpinističnega značaja. Osvojitvev Kanghenjunge bo — če bo uspela — pravi svetovni rekord, kakor je to osvajanje severnega ali južnega tečaja. Toda njemu ne gre za kakšen rekord, ampak njemu so važnejši znanstveni, zlasti geološki interesi, in upa, da bodo znanstveni rezultati ekspedicije vse one zadovoljili, ki danes obsojajo vratolomni načrt. Morfološka opazovanja, proučevanje ledenikov, kartografska dela, raziskovanja geoloških plasti — vse to so naloge, ki čakajo ekspedicije. Tretja naloga — ki jo nekateri smatrajo za najvažnejšo — pa je fotografsko-filmske narave. Šestorica izmed 10 članov ekspedicije so stari izkušeni fotografi, ki se že veselo dobrega plena. Našli bomo — pravi Dyhrenfurth — gotovo veličastne gorske peisaže, kakršnih ni v Alpah, in skusil bomo posneti film — brez vsebine in banalnih intrig, — film, v katerem bo edino in glavno ulogo igral sam Kanghenjunga.

Ne podcenjujemo — je zaključil dr. Dyhrenfurth — nevarnosti, katerim se izpostavljam člani ekspedicije. Saj je sam Mount Everest bolj pristopen nego Kanghenjunga, ki je visok 8602 metra. Treba računati s pomanjkanjem kisika, ker je zrak v silnih višinah zelo redek in popolnoma drugačen, nego oni, na kojega smo navajeni. Moramo biti tudi pripravljani na polarno zimo, 30—40 stopinj pod ničlo, na snežne zamete in druge nebrojne težave, kajti Kanghenjunga je klimatska meja med Indijo in tibetansko visoko planoto. In pri zelo strmih obronkih je nevarnost od lavin seveda razmeroma zelo velika. Bazo si bo ekspedicija uredila nekako v višini 5000 metrov, in polovica ekspedicije bo morala vedno ostati v taborišču, da v slučaju potrebe priskoči na pomoč drugi polovici, če bi prišla v nevarnost. Stroški ekspedicije bodo znašali 12—15.000 mark za osebo, pri čemur pa niso všteti izdatki za 250 domačih kuljev.

Kanibalizem na Kitajskem — posledica lakote

V veliki, a siromašni Kitajski je glad kroničen pojav, ki nastopa periodično ne samo kot posledica suš in poplav, ampak tudi kot posledica vojnih pustošenj, vpadov neprijateljskih vojsk in stalnih vstaj v posameznih kitajskih pokrajinah. Tekom zadnjih 50 let je glad nastopal vedno pogosteje, tako da je samo v tem stoletju bilo že 12 gladnih let. L. 1877 je umrlo gladu 8 milijonov ljudi, istotoliko l. 1908. Ako bi to leto ne bili priskočili na pomoč Evropejci in Amerikanci, bi bila pomrla gladu še najmanj 2 milijona narodov.

Tudi danes na Kitajskem ni bolje. Mednarodni odbor za prehranje lakote poroča, da v severni kitajski pokrajini Kansu gladuje 80% od 10 milijonov prebivalcev. Nimajo semenja za bodočo setev. Ljudje so tako oslabei, da niti mrličev ne morejo pokopavati. Prebivalstvo se hrani s koreninami, celo z rumeno zemljo. Najdejo se pa tudi že mnogi slučajni kanibalizma. Reverend W. Simpson, predstavnik neke ameriške misije, ki je sedaj v pokrajini Kansu, piše svojemu šefu v Šanghaju, da so posledice gladu v tej pokrajini strašne. Ljudstvo v najstrašnejših oblikah se je začelo vedno bolj širiti. Deco zvaoblajo, da jo potem zadavijo in pojedjo. Samo v enem distriktu umre dnevno 300 ljudi od gladu. To je pa šele začetek. Isto javlja Finley Andrew, ki pravi v svojem poročilu, kako je bilo ujetih in usmrčenih 35 razbojnikov, kojih trupla pa je gladni narod takoj raznesel in pojedel. Tudi se je zelo razmahnila trgovina z ljudmi, prodajajo se žene in deca, večinoma Kitajcem iz drugih pokrajin, ki izkoriščajo strašni položaj svojih bratov. Lahko vidiš scene, ko lepa in mlada dekleta prodajo za nekoliko kilogramov riža ali fižola. Gladne matere na ulicah izpostavljajo svojo gladno deco, ki postaja hrtev psov in volkov. Prebivalstvo pa

povrh strašno trpi radi velikih davkov, ki jih mora plačevati nenasišnim mandarinom.

Češkoslovaški prosvetni minister o naših dijakih v Pragi

Češkoslovaški minister prosvete dr. Prohaska je te dni o jugoslovenskih dijakih v Pragi podal sledečo izjavo: »Danes je na praških visokih šolah nad 220 jugoslovenskih dijakov, vpisanih večinoma na tehniški, dalje na medicinski fakulteti, na svobodni šoli političnih znanosti in na trgovski visoki šoli. Najmanj jih je na filozofski fakulteti. Večinoma so iz Slovenije in iz Vojvodine, manj iz Bosne, Hrvaške in Srbije. Organizirani so večinoma v nacionalno orientiranem akad. društvu »Jugoslavija«. Na visokih šolah jih štejejo med najbolj priljubljene slušatelje, ki večinoma dosežajo izredno dobre uspehe. Manj razveseljiva prikazen je vsekakor, da pridejo v Prago številni jugoslovenski dijaki brez sredstev, v nadi, da bodo tu lahko študirali in si zaslužili tudi prehrano. Ker pa tudi na Češkem ni preobilice možnosti za služka, pridejo ti dijaki kmalu v zelo težaven položaj in morajo iskati pomoči v onih češkoslovaških krogih, ki se bavijo s pospeševanjem kulturnih zvez med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Večinoma so prisiljeni, čim dobe sredstva za vožnjo v domovino, da tja odpotujejo. Zato s svoje strani svarim jugoslovensko dijaštvo, naj se ne podaja študirat v inozemstvo brez zadostnih eksistenčnih sredstev, ker takšni le redko dosežejo svoj cilj v študiju in življenju.«

Prava soproga.

Soproj (ki se pripravlja na »poslovno sejo«, ženi): Draga žena, če bi me do 11. ure ne bilo, me ne čakaj dalje!
Žena: Seveda te ne bom čakala, prišla bom po tebe.

Sto let prve železniške proge u Evropi

Letos meseca septembra poteče 100 let, kar je bila l. 1830 svečano otvorjena prva železniška proga v Evropi, proga Liverpool—Manchester na Angleškem. Je to prva praktična uporaba izuma, ki je zrevolucioniral svetovni promet. Takrat pred 100 leti nihče ni slutil, kako naglo in ogromno se bo razvilo to prometno sredstvo. Še takrat, ko so že bile l. 1830 tračnice med Manchesterom in Liverpoolom položene, so močno razpravljali o tem, če ne bi bilo najbolje, da pred vagoni vprežejo konje. Končno je zmagal parni stroj. Prvi vlak je imel 8 vagonov in 2 lokomotivi, ki ste se po 16 miljah vožnje tako »zasopli«, da je trebalo ustaviti in znova vzeti vodo. Nepregledne množice naroda so ob tej priliki navdušeno manifestirale velikemu izumu takratne tehnike. Ko je vlak krenil naprej, se je že tudi zgodila prva železniška nesreča v svetovni zgodovini, ki je nekoliko zmanjšala radostno razpoloženje. Mr. Huskisson, kraljevski minister in član parlamenta, ki je prišel pozdravit vojvodo Wellingtona, je padel pod vlak in lokomotiva ga je zgrabila ter tako težko ranila, da je drugega dne umrl.

Muzej praznovanja

Kopenhagen, glavno mesto Danske, je dobil nov muzej, ki ima dragocene zbirke iz zgodovine medicine. Razstavljeni predmeti izvirajo namreč iz najstarejših blaznic Danske. Videti je prisilne jopiče, stole, usnjato jermenje in druge predmete, s kakršnimi so nekdanj mučili umobolne ljudi. Posebna dvorana pa prispodablja praznovanje v ljudski medicini. Tamkaj je videti zobove divjih prašičev in lisic, s katerimi so nekdanj zagovarjali kolero in kugo. Prešičja glava s srebrnim oklepom je »pomagala« proti izpadanju las. Medvedje šape so veljale kot sredstvo proti revmatizmu, dočim je s skrivnostnimi napisi opremljeni križ, takozvani Volta-križ, prinesel nositelju varstvo pred vsemi boleznimi. Zanimiva je noša zdravnikov, ki so zdravili kugo: rdeč plašč, rdeč klobuk, na obrazu maska z dolgim, ptičjim klunom v modri barvi. Videti je tudi posebne maske, ki so jih nosili zdravniki pri pripravljanju strupenih zdravil.

PREMETENA NEVESTA.

V Olomucu je neka nevesta na izredno premeten način osleparila svojega ženina. Bogat kmet se je zaljubil v neko deklico, ki je obljubila, da prinese v zakon 60.000 čeških kron. In res je prejel mož na dan poroke obljubljeni denar in je bil ves srečen, da se je tako dobro poročil. Te dni pa je dobil kmet opomin od hranilnice, da naj plača obresti za posojilo 50.000 Kč. Mož je bil silno presenečen. Poklical je svojo ženo, ki je res takoj priznala, da je imela sama le 10.000 Kč premoženja. Da pa bi mogla prinesiti v zakon obljubljeno vsoto Kč 60.000, je kar na njegov račun najela pri hranilnici posojilo v znesku 50.000 Kč.

OB MRTVAŠKEM ODRU ARE-TIRAN.

V Magdeburgu v Nemčiji se je pripetil slučaj, ki je v kriminalni zgodovini gotovo brez primere. Neko vdovo so namreč aretirali ob mrtvaškem odru njenega moža in sicer radi sleparije z zavarovalnico. Gre za svojevrstni smrtni slučaj ravnatelja Bauerja, ki je decembra meseca izginil brez sledu. V pristanišču so našli sumljive sledove, ki so govorili za nasilno smrt in sicer: naočnike, klobuk in Bauerjevo prižgano cigaro ter vrh tega še sledove krvi. — Bauer je bil zavarovan za 40.000 mark. Dne 15. februarja so končno našli njegovo truplo in je naslednjega dne pokopali. Še pred pogrebom pa so aretirali njegovo ženo, ki je osumljena, da je umorila svojega moža, da bi se tako polastila zavarovalnine. Policija je namreč med tem dognala, da je imel detektiv, ki je imel nalog, da preišče zagonetni slučaj smrti ravnatelja Bauerja, z njegovo ženo intimne odnose.

Sport

Smučarske tekme v Oslu.

Kot zaključek zimskega sportnega tedna so se vršila v nedeljo in pondeljek tekmovanja na Holmenkollenu in sicer smučski tek na 17 km in 60 km. Za tek na 17 km se je prijavilo okoli 225 tekmovalcev. Rezultati so sledeči: 1. Norvežan A. Stener 1:01:35, 2. Norvežan M. Vangli 1:12:03, 3. Norvežan K. Lunde 1:12:18, 4. Norvežan Injarengen 1:12:49. — Jugoslovan Joško Janša je bil 74. in je dosegel čas 1:26:05. Nemci so dosegli 19., 20., 33., 34., 47., 81. in 82. mesto Švicarji 21., 30. in 45. mesto. Čehi 32. in 35. Poljaki pa 41., 42. in 72. mesto.

Za smučsko tekmo na 60 km se je prijavilo 136 tekmovalcev. Prvi je došel na cilj Šved Utersbojen v 3:53:14. Drugo mesto je zasedel Norvežan Rustasner v 3:54:07. Od Jugoslovenov je sodeloval Joško Janša ki je kot 87. privozil na cilj. Proga sama je bila za naše srednje evropske razmere neverjetno težka in utrudljiva. Temu primerni so tudi rezultati. Do 35. mesta ni nobenega Srednjeevropejca.

MOLNP službeno.

V nedeljo dne 9. marca se vrši na igrišču ISSK Maribora ob 15. uri prijateljska tekma med ISSK Maribor in SK Železničar v korist podsavezne blagajne. — Službujoči odbornik g. Amon. Vsak klub mora postaviti tri starejše reditelje. Tajnik.

SK Rapid v Gradcu.

Prihodnjo nedeljo gostuje SK Rapid v Gradcu proti Grazer Atletik klubu, ki je, kakor znano, porazil SK Železničarja v razmerju 7:3. Upati je, da bo SK Rapid mariborski sport častno zastopal.

SK Svoboda ne sodeluje pri prvenstvenih tekmah?

Kakor doznamo, SK Svoboda ne bo v spomladanski nogometni sezoni sodelovala pri prvenstvenem tekmovanju. Vzrok temu je pomanjkanje verificiranega članstva. V interesu mariborskega sporta bi bilo, da se že sedaj M. O. briga za to, da ne bo odpoved v zadnjem trenutku sledila, kakor je to bilo v jesenski sezoni. Radi pomanjkanja terminov že itak skrajšani program naših klubov ne sme raditega trpeti in klubi ostati brez tekme.

DOLGOVI ŠTUDENTOV UNIVERZE V OXFORDU.

Londonski listi poročajo, da imajo študenti univerze v Oxfordu pri trgovcih v Londonu nič manj kot za 70 milijonov. Din dolga. Samo štirim krojaškim tvrdkam dolgujejo 15 milijonov. Trgovska zbornica v Oxfordu se bo na posebni seji bavila s to zadevo in najbrže protestirala pri vseučiliških oblastih. Tajnik trgovske zbornice je med drugim predlagal, naj se sestavi posebna kartoteka o dolgovih vsakega posameznega študenta, da se bodo mogli trgovci v bodoče pravilno ravnati.

KOLIKO JE TUJCEV NA KITAJSKEM?

Nedavno je bila objavljena najnovejša statistika o inozemcih na Kitajskem, ki jih je tam krog 300.000. Zastopstva na Kitajskem ima 7485 inozemskih tvrdk. Dve tretjini tujega elementa tvorijo Japponci, ki jih je nad 200.000. Na drugem mestu so Rusi v Harbinu (krog 100.000), ki jih pa statistika — kar je čudno — niti ne omenja. Angležev je po tej statistiki samo 12.000, Nemcev 3000, Amerikancev krog 7000. Od inozemskih tvrdk je 5000 japonskih, kar jasno dokazuje japonsko gospodarsko penetracijo na Kitajskem.

Aeroplani v boju proti malariji.

Iz Moskve poročajo, da bodo na spomlad v moskovskem okrožju priredili akcijo proti komarjem, ki širijo malarijo. Boj se bo vršil s pomočjo aeroplanov, ki bodo leteli nad krajji, znanimi kot legla malarije in bodo sipali preparate proti komarjem. Prvi poskusi bodo izvršeni nad močvirjem, kjer je malarija zlasti zelo razširjena in kjer delavstvo radi malarije izgublja silno mnogo delovnih dni.

